

rafoman

BŘEZEN 2024

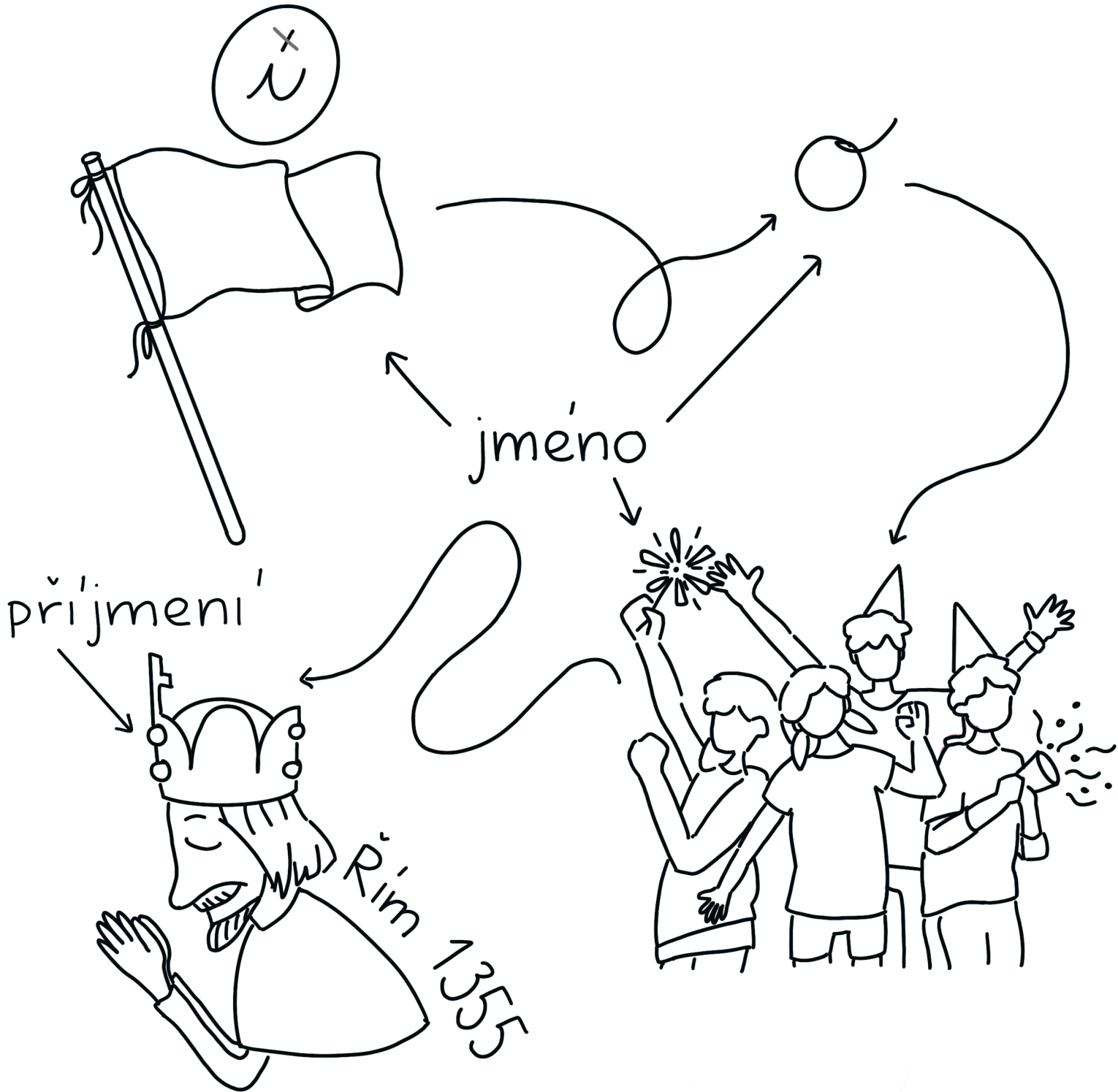
plesové vydání

PŘES PŘEKÁŽKY KE HVĚZDÁM

hlavolam:

tajemný choreograf
hvězdového plesu je...

PŘES PŘEKÁŽKY KE HVĚZDÁM

MAGAZÍN GRAFOMAN

- 4 **HVĚZDNÝ PLES** TOMÁŠ CAIS
- 5 **NOČNÍ NEBE A ŠPETKA NOSTALGIE** PETR HEČKO
- 6 **POPELKA** VERONIKA TÁBOROVÁ
- 7 **ROZHOVOR S ŘEDITELÉM DĚTSKÉHO CENTRA** REDAKCE
- 8 **NAŠI PŘEDCHŮDCI** TOMÁŠ VLASTNÍK & KAROLÍNA BAŤKOVÁ
- 11 **HVĚZDY** FILIP SADÍLEK
- 12 **LÁSKA JE SLEPÁ** ANDREA ŠEFČÍKOVÁ
- 13 **NAŠE HVĚZDA** ROZÁRKA ZVRŠKOVCOVÁ
- 14 **ROZHOVOR S H. ZÁKOSTELECKOU** MICHAELA MAYEROVÁ
- 16 **VZPOMÍNKY UČITELŮ NA PANA ŽÍLU** ŠIMON CHALUPECKÝ
- 18 **ŽÍLOVA MYKOLOGICKÁ ZAHŘÁDKA** ONDŘEJ AUGUSTIN
- 20 **VZPOMÍNKY STUDENTŮ PANA ŽÍLY** ELEN KREJČOVÁ
- 21 **MEMES** MEMES
- 22 **KŘÍŽOVKA** MICHAELA MAYEROVÁ

Právě držíte v ruce nové vydání z pera redakce Grafomana. Jedná se o výtisk k příležitosti Reprezentačního plesu našeho gymnázia, který se měl naposledy konat v roce 2020, ale kvůli covidové pandemii musel být zrušen. Od této nešťastné události uběhla už pěkná doba, o to vzácnější je tento ples příležitostí hodit se do gala a strávit večer v mimořádné společnosti, možná i protancovat střevíce s bývalým matikářem. Za celou naši redakci však doufám, že až se druhý den ráno s bohlavem posadíte do křesla, s nadšením prolistujete naše nové vydání. Třeba vás u toho přepadne podobná dávka nostalgie jako při sledování slavnostního nástupu učitelů.

Říkáte si, co tak speciálního v tomto časopise můžete nalézt? Jak jste si jistě všimli již z titulní strany, tématem celého vydání a také samotného plesu je Přes překážky ke hvězdám. Velmi abstraktní, ale krásné téma, nad jehož uchopením ani nemusela redakce dlouho dumat. Především jsme zavzpomínali na bývalého učitele našeho gymnázia, pana Žílu. Profesor byl úžasným astronomem a mykologem, jednoduše legendou. Jeho odchod zarmoutil veškeré studenstvo i učitelský

sbor. Kolegové však pro milovníka noční oblohy stihli ještě připravit jedno překvapení; k osmdesátým narozeninám dostal pan Žíla svou vlastní hvězdu na nebi a k tomu lehátko, ze kterého mohl své vesmírné těleso pozorovat z pohodlí své milované zahrádky. Hvězdu nedostal jen tak ledajakou, ale ze souhvězdí blíženců, jeho znamení zvěrokruhu.

Dále v tomto časopise najdete vše od poezie přes články všeho druhu, křížovku i překrásné ilustrace. Zkrátka si tu snad každý najde něco podle svého gusta. Ještě bych si Vám dovolila nejen za sebe, ale za i celou redakci poděkovat, že jste si udělali čas nejen na zábavu na plese, ale také jste se rozhodli věnovat chvíli našemu časopisu. Dostát šibeničnickému termínu vydání vyždímalo naši umělkou a bohémskou duši, přesto jsme tomu dobrovolně obětovali drahocenný volný čas, kterého mají studenti jen poskrovnu. Proto doufám, že oceníte naši práci. Teď už Vám mohu jen popřát příjemné počtení!

Sabina Strbačková, šéfredaktorka

BÁSEŇ

HVĚZDNÝ PLES

TOMÁŠ CAIS

Ve dne člověk rozsvítí
zemi v různých kandelách
a v noci se světlo lidí
zobrazuje ve hvězdách.

Teď oblohu halí mrak,
stává se to párkrát za rok,
hvězdy přišly na maturák,
tancují teď krok sun krok.

Dneska září pro sebe,
zformovány ve skrumáži,
jejich svit se místo nebe
od ostatních odráží.

Vzduch voní pouhou touhou,
konjunkce je maximální,
jedna září pro tu druhou
a ta druhá pro první.

Svitem tím oslepené,
mají oči plné slzí.
Že přijdou o tyto chvíle,
to velice je mrzí.

Dokud jim je takto přáno,
budou pocit výhry cítit,
až přijde nechtěné ráno,
budou zas jen pro svět svítit.

NOČNÍ NEBE A ŠPETKA NOSTALGIE

PETR HEČKO

**Miluju noční procházky přírodou, to ti-
cho a klid, jako by všechny problémy
zmizely a mě obklopovala jen neko-
nečná lehkost. Nejednou se při takovém
putování nechávám unést pohledem na
hvězdné nebe, tak jasné a zářivé. To
není jako ve městě, kde při pohledu
vzhůru cítím smutek a zřím jen světelný
povlak skrývající krásu vzdálených
světů. Až na osamocené louce se mi po-
daří tento povlak odhrnout a pak už
zbývá jen nechat se unášet širým mo-
řem, zapomenout na svět a dumat nad
tím, jaká tajemství skrývá noční obloha.**

Vesmír mě lákal již od mala, jedny z nej-
hezčích vzpomínek, které mám na dětství,
vznikly u mého dědy v obývacím pokoji při
sledování dokumentů o vesmíru. Tou do-
bou jsem nejspíš polovině slov z úst mode-
rátora a mnoha světově uznávaných vědců
ani za mák nerozuměl, přesto jsem je však
hltał, jak to dokáže jen dítě, které se pro
něco opravdu nadchne. Pak jsme s dědou
vzali dalekohled, šli do podkroví a pozoro-
vali nebe. Já jsem běhal od jednoho okna k
druhému, abych dokázal rozeznat a pojme-
novat všechna souhvězdí, když jsem název
nevěděl, nějaký jsem si vymyslel. Největší
smutek vždy nastal při mamčině volání,
že už je čas jít spát, děda mě však dokázal
uklidnit ujištěním, že brzy budeme akci
opakovat. No a druhý den ve škole jsem
paní učitelce vždy vyprávěl vše, co jsem si
dokázal zapamatovat.

Ovšem, jak už to tak bývá, s věkem za-
čalo mé nadšení opadat. Již jsem nesedal s
dědou u televize a vesmír se dostal do po-
zadí mých zájmů. Dnes toho častokrát lituji
a říkám si, jak rád bych vrátil bezstarostné
dětské časy. Nedávno jsem se však čírou ná-
hodou dozvěděl o jisté aplikaci, která
dokáže rozpoznávat nebeská tělesa, tak

jsem ji stáhl do svého telefonu, stoupl si k
podkrovnímu oknu a opět se ponořil do tajů
oblohy, jako za starých časů. To byl první
krok k tomu, abych v sobě opět objevil za-
pálení pro tento koníček. Dalším krokem
bylo pozorování perseidů na chalupě s par-
tou přátel, kdy jsme se předháněli, kdo jich
uvidí více. Ani jsme nevěděli, že se tu noc
budou rojit, zjistili jsme to, až když jsme
rozložili deku na vlhkou zem a ulehli vyčer-
pání po dlouhém dni. Společně jsme pak
sledovali nejen padající hvězdy, ale i letadla
brázdící oblohu a satelity kroužící po
oběžné dráze.

A nyní znovu často pozvedám oči k nebi,
nemám sice žádný teleskop, jako mnoho as-
tronomů, mám jen dalekohled po dědovi a
chuť vymanit se čas od čas z každodennosti
a stereotypu.

V porovnání s těmi, kteří si píšou deníky,
sestavují hvězdné mapy, snaží se najít ještě
neobjevená vesmírná tělesa a vtisknout jim
své jméno, je mé pozorování naprosto ama-
térské. Mně ale ke štěstí a spokojenosti bo-
hatě stačí. Proto tak rád za teplých letních
nocí vezmu spacák, karimatku a trávím noc
na louce daleko za městem.

BÁSEŇ

POPELKA

VERONIKA TÁBOROVÁ

Zavítal jsem jednou na ples,
hned litoval, že jsem tam vlez,
tolik lidí,
co jen pijí.

Hledal jsem východ,
samozřejmě, že je to i vchod,
ten vchod, co je plný lidí.
Ale co to mé oči vidí?
Krásná štíhlá dáma,
u vchodu tam stála,
modré oči, modré šaty,
plné rty a hnědé vlasy.

Půvab jako bohyně měla,
kdyby jen tak věděla,
že mé oči našly lásku,
půvabnou jak sedmikrásku.

Krásné dlouhé šaty měla,
každý na ní zíral,
usmála se, když mě uviděla,
tak jsem jen vstal,
o tanec požádal
a za ruku ji vzal.

Protančili jsme celý sál,
byl to ten nejlepší bál,
nejlepší v mém životě,
neustále jsem se smál.

Když dvanáctá odbila,
nevnímal jsem čas,
tancoval jsem a s ní si povídal,
nejednou však druhá už byla
a ta nejlepší chvíle zmizela,
zas...

Rozloučila se a odešla
a než jsem se stihl zeptat,
zmizela láska mého života
a já na ni neměl kontakt.

ROZHOVOR S ŘEDITELEM DĚTSKÉHO CENTRA

REDAKCE

Martin Karas je absolventem Pedagogické fakulty UK v oboru speciální pedagogika a také rehabilitace na Zdravotně speciální fakultě Jihočeské univerzity. Dnes působí jako ředitel Dětského centra ve Strakonících, kam se dostanou děti, jejichž rodiče z jakéhokoliv důvodu nejsou schopni je vychovávat. Zeptali jsme se p. Karase na motivaci k práci s dětmi i na vizi do budoucna.

Jaký impuls jste zaznamenal, než jste se rozhodl na začátku své profesní dráhy věnovat sociální oblasti?

Již od počátku své profesní kariéry jsem věděl, že chci pracovat s lidmi. Při výběru cílové skupiny bylo zřejmé, že děti jsou jasná volba. Postupně jsem propojil všechny věkové kategorie od dětí až po seniory.

Co Vás v práci s dětmi a seniory naplňuje?

Naplňuje mě to, když vidím, že má naše práce smysl. Že můžeme našim klientům udělat svět barevnější.

Je nám jasné, že ve Vaší práci řešíte především vážná témata, přesto by nás zajímalo, jestli si vybavujete nějaké úsměvné momenty?

Neustále zažíváme úsměvné momenty. Légrace je nejen s mými kolegy, kteří jsou velmi prima, ale když se nám práce podaří, vidím úsměv i na tváři klientů, a to je to nejvíc. Vždy musí být bezva nálada.

S ohledem na téma Reprezentačního plesu se nemůžeme nezeptat – jakou vizi byste rád viděl ve hvězdách budoucnosti?

Já bych si moc přál, aby nám vydržela dobrá nálada a chuť pracovat. Přál bych si, aby všechna zařízení fungovala co nejdéle.

Co byste vzkázal všem návštěvníkům plesu, kteří koupí vstupenky, popřípadě dobrokafe, přispěli na šek pro Dětské centrum ve Strakonících?

Že jsou úžasní a mohou si být naprosto jisti, že podporují dobrou věc a výtěžek bude skutečně použit ve prospěch dětí Dětského centra Jihočeského kraje.

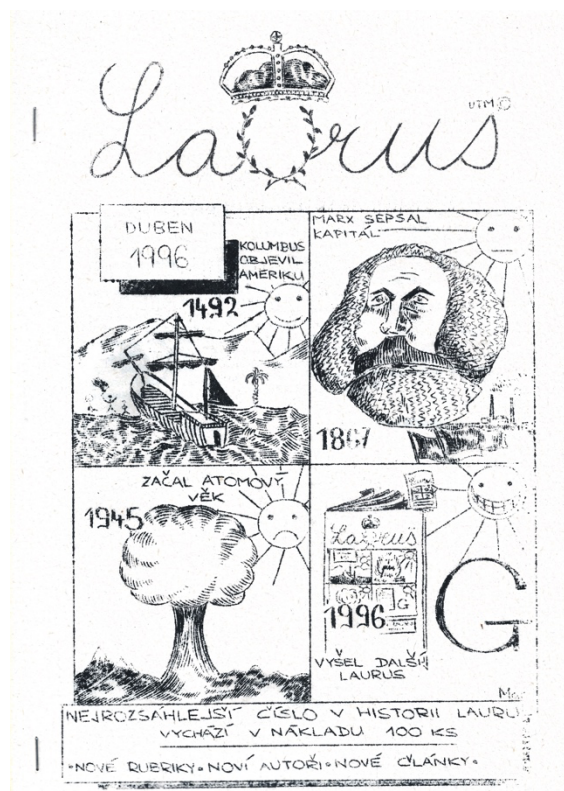
NAŠI PŘEDCHŮDCI

TOMÁŠ VLASTNÍK & KAROLÍNA BAŤKOVÁ

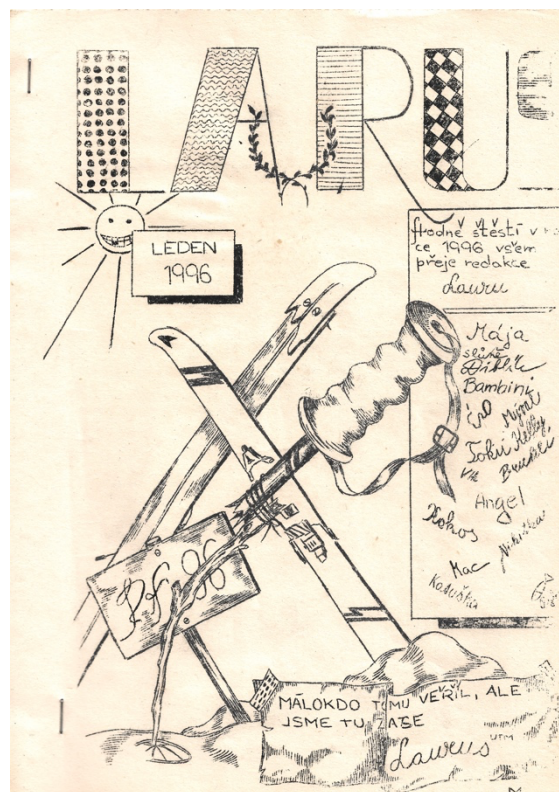
Náš naprosto famózní (a jen si zkuste mít jiný názor) školní magazín Grafoman je tu s námi už přes 10 let. Není však prvním časopisem na naší škole. Má několik předchůdců, mezi které patří především Laurus a Papouch. Pojďme si teď na ně trochu zavzpomínat a přiblížit si, jak to vypadalo na škole před několika desítkami lety.

Laurus

První číslo vyšlo v listopadu 1984 ještě za tvrdého socialismu. Název Laurus pochází z latiny a znamená vavřík nebo sláva získaná básnickým uměním. V logu byl vavřínový věnec, který fungoval jako první písmeno U v názvu. Samotná vydání obsahovala mnoho rubrik (např. ankety, informace o hudbě, zajímavosti o TV pořadech atd.), které se postupem času měnily. Jedna však zůstala za celou dobu stejná – Astrologie a horoskopy.

Vzhledem k tomu, že byl pan Žíla, stejně jako já (Tom), blíženec, dovoluji si sem vložit ukázkou z lednového vydání roku 1996:

Blíženci

(...) Oči mají bystré a nadání četná. Mají výborný smysl pro humor, takt, pohotovost, diplomacii, ale chybí jim vytrvalost a trpělivost. Příliš rychle vyměňují staré a dobré věci za nové a nevyzkoušené a potom toho litují (...)

Jejich pravým domovem je vzduch. Země je jim cizí.

Samotný pan Žíla byl legendou i na jiných školách než na té naší. To nám dokazuje i rozhovor s redaktory školního časopisu Študák na Gymnáziu Vodňany. (leden 1996)

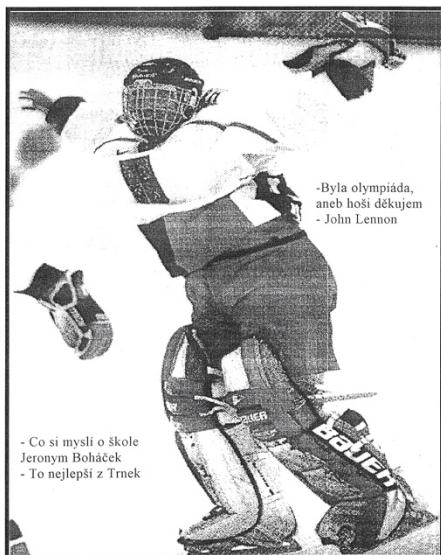
(...) Společně se shodujeme, že na každé škole jsou oblíbení i neoblíbení učitelé. I na vodňanském gymnáziu kolují zvěsti o krutém známkování p. Žily (...)

V jednom z vydání se objevil rozhovor s panem Hlavou, který v té době ještě nebyl ředitelem. Především tato ukázka stojí za zmínku. (1998)

Před třemi roky jste říkal, že jste nerad dlouho na jedné škole a že školy měníte po jednom či po dvou letech. Už zde působíte sedmý rok. Až septima, ve které jste třídním, letos odmaturuje, půjdete zase jinam, nebo zde již zůstanete?

„On člověk nikdy neví. Za svou krátkou učitelskou kariéru jsem už vystřídal pět škol. Pravdou ale je, že se mi zde líbí, i když je tady ještě spousta nedostatků. Mám zde trvalé bydliště a děti mám ještě malé, takže možná až budou větší.“

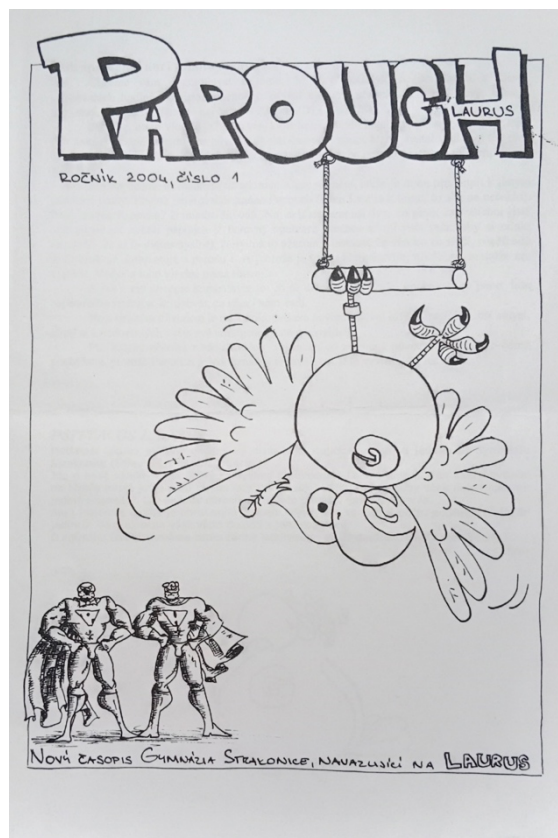
LAURUS

My už teď samozřejmě víme, že pan Hlava na naší škole zůstal, a dokonce se i stal ředitelem, kterým je dodnes.

Papouch

Když se v roce 1998 stal ředitelem školy pan Zdeněk Pouch, jméno časopisu se změnilo po čtyřleté pauze na Papouch Laurus. Jméno Papouch bylo vybráno hned ze dvou důvodů. Zaprvé protože papoušek (neboli papouch) je zvíře, které všechno slyší, vidí a komentuje a zadruhé jako slovní hříčka z příjmení nového pana ředitele. V logu byl papoušek, co měl na hlavě vavříin (jakožto odkaz na časopis Laurus, aby se neřeklo) a na hrudi měl velké tiskací písmeno G. Vydání obsahovala rubriky jako např. kultura, komiks Puchman a Headman nebo informace a události z naší školy se jménem „ZRNKA DĚNÍ aneb SEZOBNUTO“.

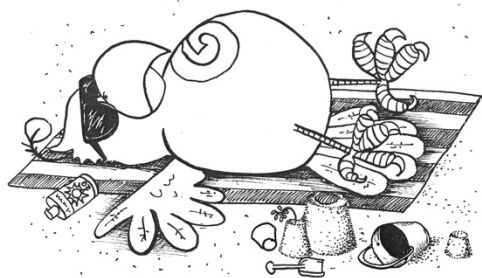
Tam jsme se třeba dozvěděli, že na začátku školního roku 2004/2005 nám na gympl přišlo hned několik nových učitelů, kteří zde učí (až na jednu výjimku) až dodnes. My jim samozřejmě k příležitosti blížících se 20 let jejich kariéry na naší škole posíláme hodně štěstí a pevné nervy do budoucna. (4. vydání – 2004)

(...) Ale na druhou stranu nám zas několik tváří přibýlo: pí. Járová (ZSV), p. Sekyrka (ZSV, N), pí. Rysová (Č).

Ti jsou nám zatím trochu záhadou. Ale nebojte se! V průběhu roku je budeme bedlivě pozorovat a podávat vám informace (...)

PAPOUCH

PRÁZDNINOVÝ
SPECIAL

LAURUS
LAURUS 2004, 2010, 2015

V 8. vydání roku 2005 se objevila anketa o tom, jakým způsobem budou učitelé trávit prázdniny. Tak se na to pojdme podívat, ať si taky mohou připomenout, jaké vlastně ty prázdniny roku 2005 byly a jestli jim vůbec plány vyšly. (8. vydání – 2005)

M. Hlava, řečený Headman, zástupce ředitele: „Ležet s nohama nahoře. Pak letím na maltu... s lopatou a zednickou lžící. V srpnu si hledám last minute, v září nepřijdu do školy.“

M. Poustka, školňas: „Tři třetiny prázdnin budu oslavovat s panem Hlavou ...“ pan Hlava vstupuje do rozhovoru: „Jo, budeme stavět Lelekovickou družbu.“ – redakce: „??“ – „To opravdu existuje. Jedna dědina na Moravě. A napište mu tam taky moravské lidové.“

D. Křížová: „Do Hamburgu. Do hor. K moři.“

M. Chaloupková: (nejdřív nám tvrdila, že je nezajímavá, ale nakonec nám své plány taky svěřila) „Týden budu na Šumavě. A pak mám jednu vnučku a druhá je na cestě, takže budu spíš kolem rodiny.“

L. Kubelková: „Budu se vááálet.“

V. Žíla: (Také se z počátku tvářil, že s námi mluvit nebude, tvrdil, že si musí uvařit kafe, ale dal se zvíkat.) „Pojeďte do Anglie (jižní). A Savojské Alpy. Francie. Nakonec rubusy na Slovensku (pozn. red.: rubusy = ostružníky). Prostě budu mít havaj.“

Papoucha nakonec vystřídal Grafoman, který tu s vámi je již přes deset let. A my vám děkujeme za podporu.

Na závěr chceme poděkovat učitelům a vedení (jmenovitě p. Hlavovi, pí. Zemenové a p. Hruškovi) za pomoc při shánění starých vydání časopisů. Bez nich by náš článek nevznikl.

ZAMYŠLENÍ

HVĚZDY

FILIP SADÍLEK

Dívám se ze svých oken, pozoruji hvězdy a cítím se zvláště.

Pozoruji hvězdy. Stejně, na které se díváš v noci ty. Ty samé, na něž hledí kdokoli jiný. Hvězdy, ke kterým vzhlíží celý svět. Nebo snad ony shlížejí na něj?

Dívali se na ně naši předci. A ti jejich. Pozorovali je každičkou noc. Rozpoznávali v nich předměty, zvířata, bohy i celé své osudy. Spatřili v nich vesmír, jenž je obklopoval.

A co vidím já?

Vidím nekonečno. Vidím mrazivě děsivou bezhraniční temnotu, z jejíž krásy však nemohu odtrhnout oči. Obrovská nehostinná prázdnota, přesto je naším domovem.

Nepochopitelný kolos, pro který jsem ještě méně než zrnko prachu, ale jehož jsem nedílnou součástí, bez které by přece nebyl stejný.

Připadám si malý. Nepopsatelně maličký a nedůležitý. Ale to mě zvláštním způsobem uklidňuje. Je jedno, co udělám, jestli se budu nebo nebudu snažit, jestli něco zvládnu či zkažím. Stejně se nakonec se všemi ostatními ke hvězdám vrátím a budeme společně tvořit prázdno, hledící na všechno kolem s nepředstavitelnou lehkostí.

Asi bych už měl jít spát.

BÁSEŇ

LÁSKA JE SLEPÁ

ANDREA ŠEFČÍKOVÁ

Na pastvě sena balík,
u něj věrně chábr Janík.
S lucernou jak lampion
mého srdce šampion.

Koukám na něj, jak tam stojí.
Myšlenky se hlavou rojí.
Vzpomínám. Pocit hořkosladký.
Život je až příliš vratký.

Nenapadne tě, co se může stát,
než dostaneš telefonát.
„Ájo, volám ohledně Janka,
oslepne... je to genetika.“

Kdy se to stane, nevíme.
nic s tím neuděláme.
Šok, strach, bezmoc,
když se všechno mění přes noc.

Ale přece Tě neopustím pro Tvou slepotu.
Nic přece nejde
bez krve, bez slz,
bez potu.

Láska je slepá, říkají...

BÁSEŇ

NAŠE HVĚZDA

ROZÁRKA ZVRŠKOVCOVÁ

V nitru každého srdce hvězda září
jako úsměv na lidské tváři.
Je to touha, láska, sny a cíle,
co čekají, až bude vhodná chvíle.

A když chvíle nastane,
obrovskou nadějí zaplane.
Vydá se na cestu na oblohu,
ještě výš, než by byla pánu Bohu.

Cesta není nikdy krátká ani snadná
a může být i velmi zrádná.
Překážek zde čeká mnoho,
ale to snad nezastaví nikoho.

Ani hvězdu žádná nezastaví,
ona dál mořem překážek se plaví.
Čím výše stoupá, tím jsou náročnější.
Čím výše stoupá, tím ona je silnější.

Svou zář a sílu všude šíří
a jistě k cíli už míří.
Stačí kousek a bude tam,
nebo je to pouze klam?

Klam to není, jen krok poslední ji čeká,
každý si teď před ní s úctou kleká.
Dokázala to, teď září na obloze
a je jí tam naprosto blaze.

Každý večer září v temné noci,
nejjasněji o půlnoci.
Však není tam sama, je jich tam hodně,
všechny vypadají obdivuhodně.

Ale kam hvězda zmizí, když člověk už tu
nebude?
Když už po něm nic než vzpomínka ne-
zbude?
Nikam nezmizí, ona zůstane a jako on zářit
bude,
její zář uvidí lidé naprosto všude.

Ona jej bude připomínat
a my díky ní nebudeme zapomínat.
Kdo byl? Jaký byl? Co nám chtěl dokázat?
To vše nám chce jeho hvězda ukázat.

Takhle září hvězda každého z nás,
čekající, až přijde její čas.
Až po cestě dlouhé na obloze bude místo
její.
A my na ni, při vzpomínce na toho člověka,
budeme koukat nejraději.

HELENA ZÁKOSTELECKÁ: „BYLA TO ZKRÁTKA LEGENDA GYMNÁZIA“

MICHAELA MAYEROVÁ

Vojtěch Žíla, otec a manžel, kolega a kamarád, vynikající fyzik, botanik a astronom, dlouholetý profesor našeho gymnázia. Mohli bychom tu stát ještě pár světelných let a stejně bych vám ho za tu dobu nestihla dostatečně popsat. Co ale můžu, je pokusit se vám ho představit v pár větách, a to díky rozhovoru s Helenou Zákosteckou, jeho dlouhou kamarádkou a kolegyní.

Jak dlouho jste učila na strakonickém gymnáziu a jak dlouho jste tam působila s panem Žílou?

Na gymnáziu jsem byla od roku 1972 až do roku 1998, to jsem šla do penze. Takže 26 let. A vlastně celou tu dobu jsem učila s panem profesorem Žílou.

Jaké předměty byly Vaším oborem a jaké pana Žíly?

Tak my jsme pochopitelně byli kolegové v aprobaci. Oba jsme měli matematiku a fyziku. A pan doktor Žíla ještě v sedmdesátých letech vystudoval astronomii.

Co se Vám vybaví, když se řekne pan Žíla?

Byl to skvělý kamarád a společník a kantor. Byla to zkrátka legenda gymnázia. Když se někde řekne, kdo tam učil nebo tam ještě učí, tak bych řekla, že byl jednou z prvních osobností, která se lidem vybaví.

A co si myslíte, že ho dělalo legendou?

Byl to hrozně chytrý pán a uměl si ze sebe udělat legraci. Mnohokrát jsme se o tom přesvědčili. Byl to opravdu vynikající kantor.

Co jste měli společného nebo co vás spojovalo?

Pan doktor mimo toho, že vystudoval astronomii, byl i vynikající botanik. To byla jeho záliba, často jezdil a cestoval, to se později rozšiřovalo i na Evropu. Byl totiž nejen republikově známý botanik. Zkrátka pan učitel jel na jaře někde k Neapoli a když pak přestala být zima, pokračoval v cestě a skončil v Alpách a tak. To bylo úžasné. A protože jsem k tomu taky měla vztah, tak jsme se díky tomu sblížili. Třeba jsme spolu byli na výletě jako dozor a šli spolu kolem Metuje. Tam bylo plno květin a já jsem jich dost znala, tak jsem si u něj našplhala.

Zmínila jste společné výlety. Cestovali jste spolu často?

My jsme spolu hodně jezdili na Šumavu. Měli jsme tam místa, kam jsme se museli každý rok podívat, třeba Jezerní slať. To s námi ještě pochopitelně jezdil pan profesor Paleček, také vynikající člověk, ten ale bohužel odešel už dřív. A v takovém složení jsme jezdili a několikrát jsme byli na lokalitě kosatce sibiřského. Nádherné květině, která roste (nejenom) u Chvalšovic pod Vavcovem, kde je louka plná těchto kosatců. Když jsem tam byla prvně, vůbec jsem nemohla mluvit, bylo to zkrátka nádherné. A do té oblasti výskytu irise jsme pak jezdili každý rok. Jednou jsme tam šli z jiné strany, od Valšovic. Také jsme tam došli, ale byla to špatná cesta, kameny a bláto a tak dále. Procházeli jsme to tam nadšeni, ale když jsme se vraceli k autu, Vojta zjistil, že ztratil klíče od auta. Na to řekl, že má sice jiné klíče, ale ty má v autě, které bylo v Chvalšovicích. Když jsme se k němu vrátili, zjistil, že to auto zapomněl zamknout. Tím pádem to bylo bezvadné a rovnou se to vyřídilo.

A hned tam vedle Vacova ve vesnici Ptáková Lhota měl Vojta rodnou chalupu, takže tam jsme také mnohokrát byli, poseděli a za ním zajížděli.

Jak jste vnímala pana Žilu jako učitele?

Byl prostě bezvadný. Když šel učit, vždycky sena sebe tak jako podíval do zrcadla v kabinetě a až pak šel do třídy. Byl zkrátka schopný si ze sebe dělat legraci. Děti ho milovaly. Holky mu pomáhaly zakládat květiny. To nebylo jen tak, je natrhat, ale potom i založit a vylisovat. Kantor to byl vynikající. Na výletě se mnou byl mnohokrát, ve třídách, kde já jsem měla matiku a on fyziku. Zpíval tenkrát takové ty lechtivé písničky a vždycky říkal: „Konec těch písniček vám zazpívám na maturitním večírku.“ Tak takový to byl kantor. Vynikající.

Je něco, co jste na něm obdivovala a naučila jste se od něho?

To bylo takové všeobecné předávání toho, co jeden uměl víc než ten druhý. My jsme tam byli ohromná parta a dodnes se scházíme. Jádrem byla matika, fyzika a v tom vládl pan doktor Žíla.

Měl nějaké oblíbené zvyky, které dodržoval a charakterizovaly ho?

Byl to velký spartan a zpěvák. Mnohokrát jsme ve škole, když se slavily nějaké narozeniny, poseděli a on a Luboš Palečků zpívali.

Máte ještě nějakou vzpomínku, kterou byste chtěla zmínit k závěru?

Když slavil osmdesátiny, to jsme je ještě slavili společně ve škole. Ono to totiž bylo tak jako naplánované, že skončí na gymnáziu vlastně po těch padesáti letech v roce 2020. Tak dostal jako dárek hvězdu, to bylo krásné.

A protože byl ten astronom, ještě mám jednu takovou hvězdářskou vzpomínku. Pokaždé koncem prázdnin, než začala škola, jsme jezdili na výlety autobusem, hlavně na Slovensko. Pamatuju si, že jednou jsme jeli takhle směr Košice a východní Slovensko. Spali jsme v Herlanech, ty jsou známé gejzírem. Ten netryská pravidelně, nebo možná jo. Ale v té době tryskal v noci, asi ve dvě. Takže pan Paleček všechny vzbudil a jeli jsme autobusem od toho penzionu blíž k tomu gejzíru. A protože se ještě nic nedělo a byla krásná jasná noc, Vojta nám vyprávěl o tom, kde je jaká hvězdička. A na to všichni vzpomínají. To je moje hvězdářská vzpomínka Vojtu.

VZPOMÍNKY UČITELŮ NA PANA ŽÍLU

ŠIMON CHALUPECKÝ

Zanedlouho bude opět reprezentační ples našeho gymnázia a na něj připravují předtančení učitelé. Pan Žíla se dříve nácviku předtančení též účastnil a já jsem byla jeho taneční partnerkou. Bylo velmi milé dohromady i s dalšími učiteli zažívat chvíle vytváření společného tance. Pan Žíla se poctivě snažil i ve svém vyšším věku vykroužit všechny taneční figury, dokonce jsme museli trénovat i mimo zkoušky v kabinetě. A výsledek snad vždy stál za to, neboť předtančení mívalo na plesu úspěch. Nejvíc nás těšily ovace našich studentů, kteří se na nás přišli podívat.

Pan Žíla byl mezi studenty oblíbený, svého času byl velmi náročný, ale sám o sobě říkal: „Čím jsem starší, tím jsem hodnější.“

Všem nám chybí, mnoho let byl nepřehlédnutelnou součástí našeho gymnázia a všech jeho společenských akcí.

(H. Pazderníková)

Nejraději vzpomínám na několik společných astronomických pozorování naším školním dalekohledem. Protože pan Žíla měl doktorát z astronomie, věděl, na co a kam se chceme dívat. Taky jsem se díky němu dozvěděla, že není ostružina jako ostružina, naopak zkušené oko rozezná asi 360 druhů a totéž platí pro pampelišky.

(M. Miková)

Moc rád vzpomínám na ty momenty, kdy jsem s panem Žílou trávil čas. Ať to bylo ve škole či mimo ni, vždy to, co ho bavilo, dělal s obrovským západem. Výjimkou nebylo ani sledování vesmírných objektů dalekohledem. Jeho energické pohyby při obsluhování dalekohledu se daly přirovnat pouze k tancování.

(P. Navrátil)

Pana profesora Vojtěcha Žílu jsem poprvé potkala na půdě strakonického gymnázia jako studentka 1. ročníku. Působil přísně, chodil oblečený v černém pracovním plášti. Brzy jsem zjistila, o jak inteligentního člověka se jedná – po příchodu do třídy se posadil na první lavici, chvíli na ni něco křídou čmáral a pak prohlásil: „Tenhle příklad nespočítá ani nejchytřejší z vás.“ Obvykle měl pravdu. Po několika letech od mé maturity jsme se setkali znovu – tentokrát už jako gymnaziální kolegové. Obdivovala jsem jeho paměť, rozsah vědomostí a legendární hlášku: „Až budu na studenty úplně nejhodnější, umřu.“

(K. Rysová)

Jako studentka PŘF UK jsem se zúčastnila se svými spolužáky botanické exkurze v Hrubém Jeseníku. Zpestřením exkurze měla být návštěva externího botanika RNDr. Vojtěcha Žíly. Vyučující nás dopředu děsili vyprávěním o počinech slavného botanika, který při objevování vzácných druhů rostlin nehledí na překážky.

Po příjezdu dr. Žíly jsme se dozvěděli, že tentokrát naším cílem bude „objevit“ na podmáčených rašelinových lokalitách ostřici pochvatou (*Carex vaginata*), jeden z mála glaciálních reliktnů na našem území. Holínky ve výbavě neměl ani jeden z nás, nicméně pan Žíla nás svým entuziasmem tak nakazil, že chvílemi zaboření do poloviny lýtek v podloží jsme usilovně pátrali po zákonem chráněném druhu ostřice.

Večer jsme unavení, zmazaní, ale šťastní, že jsme přežili. Své vyfocené úlovky hodnotíme a žasneme, co jsme byli schopni obětovat pro jeden snímek glaciálního reliktnu a slova uznání p. Žíly.

(A. Trávníčková)

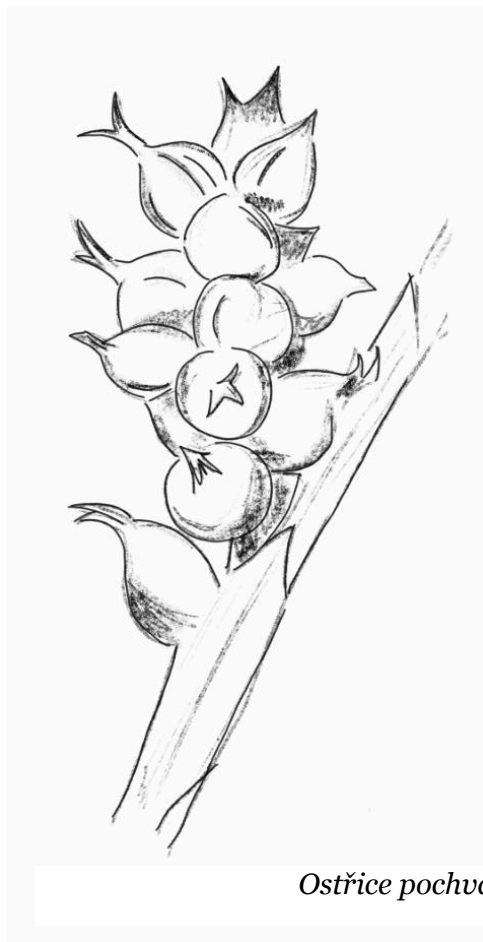
Vojtovo příjmení „Žíla“ jsem poprvé zaslechla v dětství z úst mé maminky učitelky. Po celé Blatné, mém rodném městě, se mezi Vojtovými studentkami a studenty vyprávělo o jeho velké přísnosti a preciznosti. Jelikož jsem na základě svého humanitního zaměření navštěvovala jazykové gymnázium, seznámila jsem se s Vojtou teprve před dvaceti lety během svého prvního působení na strakonickém gymnáziu. Ihned jsme si jako kolegové začali tykat a vyprávět si o našich oblíbených Alpách, Vojta rád hovořil o svých zážitcích botanických, já o svých lyžařských. Společně jsme pak často psali e-maily jeho německy mluvícím přátelům. Jakým překvapením pro mě bylo, když jsem se přesvědčila, jak veselý, srdečný a přátelský Vojta dokáže být! Nejvíce mě však překvapil tehdy na jednom maturitním plese, kde tančil na stole na známé „Sokolíky“! Miloval plesové dění, společnost studujících a pedagogů.

V červnu 2022 ke mně přišel do kabinetu Vojta s prosbou o překlad jeho posledního e-mailu pro své německy mluvící přátele, kterým chtěl darovat herbář. Smutně se s nimi loučil. Když ztěžka vstával z křesla od mého psacího stolu se slzami v očích, jako kdybych viděla odcházet svého tatínka... Nezapomenu...

(L. Šampalíková)

Moje nejhezčí vzpomínka na bývalého a vzácného kolegu dr. Vojtěcha Žílu sahá do prosince roku 2005, kdy se nás při poslední hodině fyziky před Vánoci ptal, co kdo půjdeme studovat. Řekl jsem tehdy: „dějepis“. Pan Žíla vykulil svoje zářivě modré oči a odvětil hlubokým hlasem: „Žitný, Žitný! Dějepis, jo? Zrovna takovou pavědu?! Dyť ty jsi tady leccos spočítal!“ Potom jsme mu vnutili moje housle, aby nám něco zahrál a vznikla jedna z legendárních fotografií (na einsteinovské fyzikálně-houslové téma). Housle mi ale zase brzy vrátil a s úsměvem s námi zpíval koledy. Přidal bych ještě, s dovolením, jednu slavnou větu, kterou si někdy s řádnou citací autora půjčuji jako motivační nástroj: „Nechápete, nechápete, nechápete, nechápete?! Nevadí, při písemce pochopíte!“ Děkuji panu doktorovi, že mě nejen učil, ale také po letech vstřícně přijal jako svého kolegu. Často a rádi jsme si povídali nejen o fyzice a dějepisu.

(M. Žitný)

Ostřice pochvatá

ROZHOVOR O MYKOLOGICKÉ ZAHŘÁDKĚ

ONDŘEJ AUGUSTIN

Na našem gymnáziu před pár lety existoval projekt mykologické zahrádky, který vytvořil pan učitel Vojtěch Žíla ve spolupráci se studentem Alešem Jirsou. Právě tento absolvent naší školy souhlasil s rozhovorem pro náš časopis.

Jak ses dostal k zájmu o mykologii?

K mykologii jsem se dostal jako mnozí jiní. Od mládí mě bavilo chodit s rodiči na houby a sbírat je do košíku. Postupem času, a to ještě dříve, než jsem přišel na gymnázium, jsem zjistil, že existují i jiné houby než ty, co se dají dát do košíku. Pochopil jsem, jak jsou houby neskutečně zajímavé, no a pak se to se mnou tak nějak vezlo.

Věnuješ se dál mykologii?

Mykologii se dál věnuju a je to ostatně i moje specializace v rámci studia. Jsem momentálně ve druhém ročníku na magisterském studiu obor botanika, ale v ní je zároveň schována i mykologie, jež je věcí mého primárního zájmu.

Jak bys motivoval člověka, který se o mykologii nikdy nezajímal, aby s tímto koníčkem začal?

Ono je hlavně důležité vybudovat si k těm houbám vztah. Prostě o to musí mít ten člověk zájem a zjistit, že jsou morfologicky pestré a zajímavé. V jistém pohledu je to totiž taková černá skříňka, protože se o nich ví poměrně málo v porovnání s jinými skupinami organismů. Právě díky tomu je to tak trochu dobrodružství. Když se člověk začne o mykologii zajímat, zjišťuje stále nové věci a je to v podstatě taková „never ending story“.

Existovala už mykologická zahrádka, když jsi na gymnázium přišel?

Ne, neexistovala. Vše začalo až během druhého pololetí mého prvního ročníku.

Jak jste se s p. Žílou k tvorbě mykologické zahrádky dostali?

Ten den jsme s ním měli hodinu fyziky a pan Žíla začal na začátku hodiny své tradiční zkoušení na plusy a mínusy, kdy jsme byli náhodně vyvoláváni a byla nám položena nějaká otázka z fyziky. Když vyvolal i mě, postavil jsem se a následovala několikavteřinová odmlka, při které jsem napjatě čekal, na co se mě zeptá. Pak řekl: „Jirso, ty prý umíš houby.“ Já jsem na to nesměle přikývl, načež stroze prohlásil: „Já jsem nějaký našel.“ A už jsem se za ním táhl do kabinetu. Při odchodu ze třídy na mě ještě spolužáci volali, ať ho co nejvíce pozdrším. V kabinetu měl profesor nasbíraného nějakého smrže, kačenku náprstkovitou a třepenitku svazčitou, tak jsem mu je určil a něco k nim pověděl. Dostal jsem za to tenkrát plus z fyziky a od té doby jsme spolu houby probírali častěji a častěji, až to nakonec vyvrcholilo domluvou na organizaci té zahrádky.

Jak probíhala Tvá spolupráce s panem Žílou?

Tak já byl hlavně v roli determinátora, když to tak řeknu. Toho, co houby určoval a staral se, aby byly správně pojmenované. Pan doktor Žíla měl na starost hlavně samotnou zahrádku a každý týden přinášel nové plodnice. Já jsem také občas nějakými přispěl, ale v tomto směru se o to více staral pan učitel.

Jak časově náročné bylo zahrádku obstarávat?

Každý týden, někdy i dvakrát do týdne, jsme obměňovali houby, vlastně hlavně pan

učitel Žíla. Chodil na houby a přinášel nové plodnice a pak to vždy probíhalo stejně. V daný den, než začala výuka, jsme se sešli buď u zahrádky, nebo v jeho kanceláři a ty houby jsme tam rozebírali. Já jsem vždy, když zazvonil zvonek, musel jít na vyučování, jelikož jsem současně ještě studoval. Takže to byla více méně záležitost přestávek a během dne jsme to tak nějak dali dohromady.

Mohl bys prozradit nějaká oblíbená místa, kam jste na houby chodili?

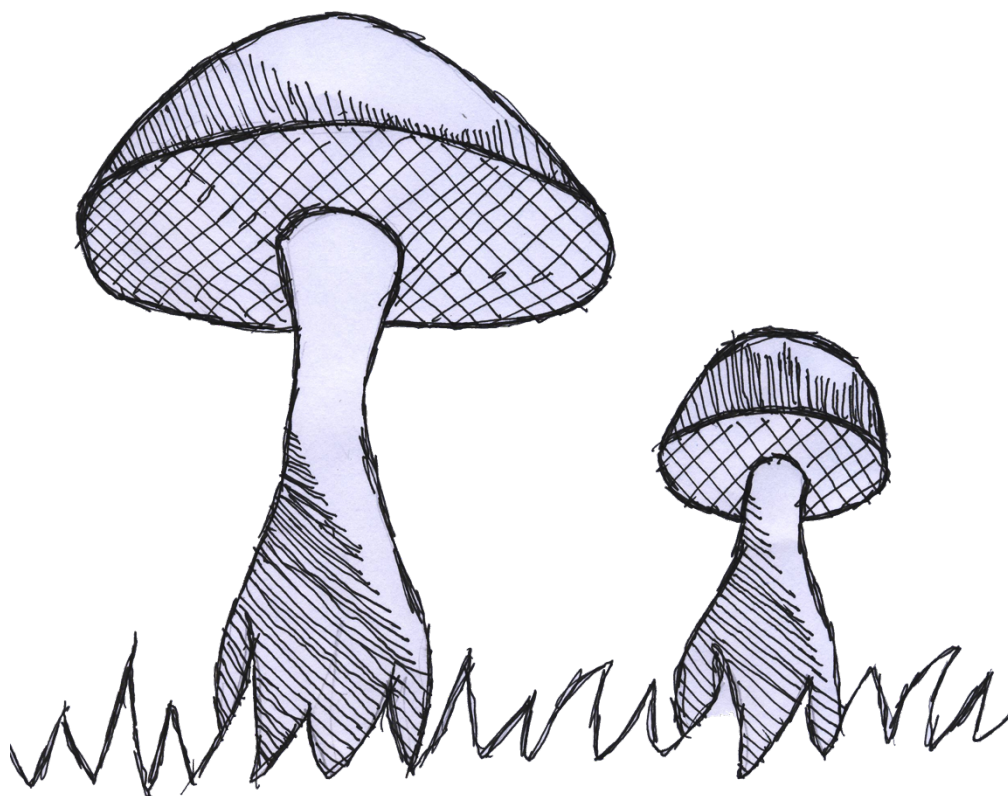
Jedno takové bych měl. Je to lokalita, ke které jsem se dostal díky panu Žilovi. Je to oblast u Domanic v rámci strakonických vápenců. V okolí Strakonice jsou totiž vápencové vložky, a právě ty jsou z mykologického hlediska hrozně zajímavé. Zajímalo mě, odkud profesor nosí tak zvláštní druhy hub, tak jsme se tam jednou společně vypravili. Byla tam spousta zajímavých hub, které jsem do té doby v přírodě neviděl a vlastně jsem je ani v žádné další lokalitě ne našel.

Co by podle tebe měli udělat žáci/učitelé k obnově mykologické zahrádky?

No, to je problém, protože zahrádka existovala díky panu doktoru Žilovi. On se hlavně zasloužil o to, že tam ty houby byly. Já jsem pak byl ten „mykolog“. K obnově by musel být někdo, kdo by tam ty houby nosil, a někdo, kdo by je určoval. Problém je, že já studuji na vysoké škole a nemám na tyto věci už v podstatě čas. Tím pádem nějaký potenciál pro obnovu z mého pohledu nevidím.

Je něco, co bys rád vzkázal panu Žilovi, kdybys mohl?

Určitě bych mu chtěl poděkovat za pomoc a spolupráci. Za to, že jsme to tady mohli rozvíjet a že díky němu jsem tady měl člověka, se kterým jsem se mohl dělit o své mykologické zážitky. Byl to hrozně fajn člověk. Udělal hodně jak pro gymnázium, tak pro botaniku a pro mě.

VZPOMÍNKY STUDENTŮ PANA ŽÍLY

ELEN KREJČOVÁ

Zeptala jsem se spolužáků své maminky, která zde studovala 30 let zpět a její třída měla pana Žílu na fyziku po celé 4 roky, jaké příhody s panem profesorem jim utkvěly v paměti. Povedlo se mi z odpovědí bývalých studentů gymnázia zachytit pár milých vzpomínek. Zde jsou.

Pan profesor vchází do třídy a zahazuje notes do koše se slovy: „Dnes nezkouším.“ A sedá za stůl. Následně vstává, vyndává notes z koše a říká: „A nebo jo. K tabuli půjde...“

Pan profesor ke třídě: „Studenti, pište si příklad: Kamarád strčí svého kamaráda o hmotnosti 70 kg do propasti hluboké 100 m silou 250 N...“ Studenti na to: „Ale to je vražda, pane profesore!“ Pan Žíla: „To mě nezajímá, já chci vědět, jakou rychlostí kamarád poletí a jak daleko od paty propasti dopadne. Počítejte!“

Na začátku 4. ročníku vchází pan profesor do třídy a ptá se: „Tak, tady u vás asi nikdo maturovat z fyziky nebude?“ Tomáš Babka zvedá ruku. „Babko, Vy jste se zbláznil, vždyť nemáme probraný ani druhák!“

Na našem školním výletě do Borové Lady jsme poměrně hlasitě pařili v penzionu, což ráno nelibě nesl manželský pár majitelů ubytovacího zařízení. Při snídani si tehdy stěžovali profesorům – tuším, že paní Mikátové a panu Žílovi. Profesor celou stížnost uzavřel prohlášením, že on v noci slyšel řvát jen paní majitelku.

Pan Žíla nás tehdy vlekl na prohlídku rašeliniště. Povalové chodníčky, okolo hrozného bahno, sem tam nějaká kytka, o které zasvěceně vyprávěl. Pak slezl z těch chodníků do rašeliniště, aby nám nadšeně ukázal rosničku okrouhlostou (masožravou rostlinu). Bobina Mikátová se ho ptala, zda to není porušení ochrany přírody. S úsměvem odpovídal, že je, ale nás se to netýká.

Byli jsme na výletě a to víte, daleká procházka přírodou. Mířili jsme si to přes Podskalí a za Dražejovem jsme přecházeli přes řeku. Pan Žíla vyhrnul nohavice a vrhl se na cestu. Cesta tam byla v naprostém pořádku. Cestou zpět jsme ale své nohavice od kalhot neuhlídali, včetně pana profesora Žíly, který společně s námi celý promočený šel zpět po Podskalí do školy.

MEMES

MEMES

MEMES MEMES MEMES

---

gympláci na deváté hodině

**když minutu před zvoněním pro jistotu
otočíš písemku a ona má fakt druhou stranu**

KŘÍŽOVKA

MICHAELA MAYEROVÁ

1. Jak se jmenoval 2. existující časopis na našem gymnáziu?
2. Kam hodil p. Žíla svůj notes se slovy „dnes nezkouším“?
3. Kterému fotbalovému klubu fandil p. Žíla?
4. Jak se jmenoval křestním jménem student, který s p. Žílou pracoval na mykologické zahrádce?
5. V které době vyšlo první vydání školního časopisu na naší škole?
6. Které pohoří spojovalo pí. Šampalíkovou a p. Žílu?
7. Jaké znamení horoskopu byl p. Žíla?
8. Co pozoruje autor článku Noční nebe a špetka nostalgie?
9. K čemu přirovnává p. Navrátil pohyby p. Žíly při obsluhování dalekohledu?
10. Kam uvedl M. Hlava, že poletí na prázdniny r. 2005?
11. Lokalita, ke které se A. Jirsa dostal pomocí p. Žíly?
12. P. Žíla byl známý i na jiných gymnáziích, to nám dokazuje i úryvek o jeho známkování v časopisu na gymnáziu ve...
13. Doplňte hlášku p. Žíly: „Až budu na ... úplně nejhodnější, umřu.“
14. Kolik let učil p. Žíla na gymnáziu?
15. Co jsou to rubusy?
16. Jak se jmenuje náš hvězdný kůň?

šipky označují směr odkud kam vyplňovat
číslo hvězd patří k číslům otázek
ve hvězdách je písmenko do křížovky

pan Míka

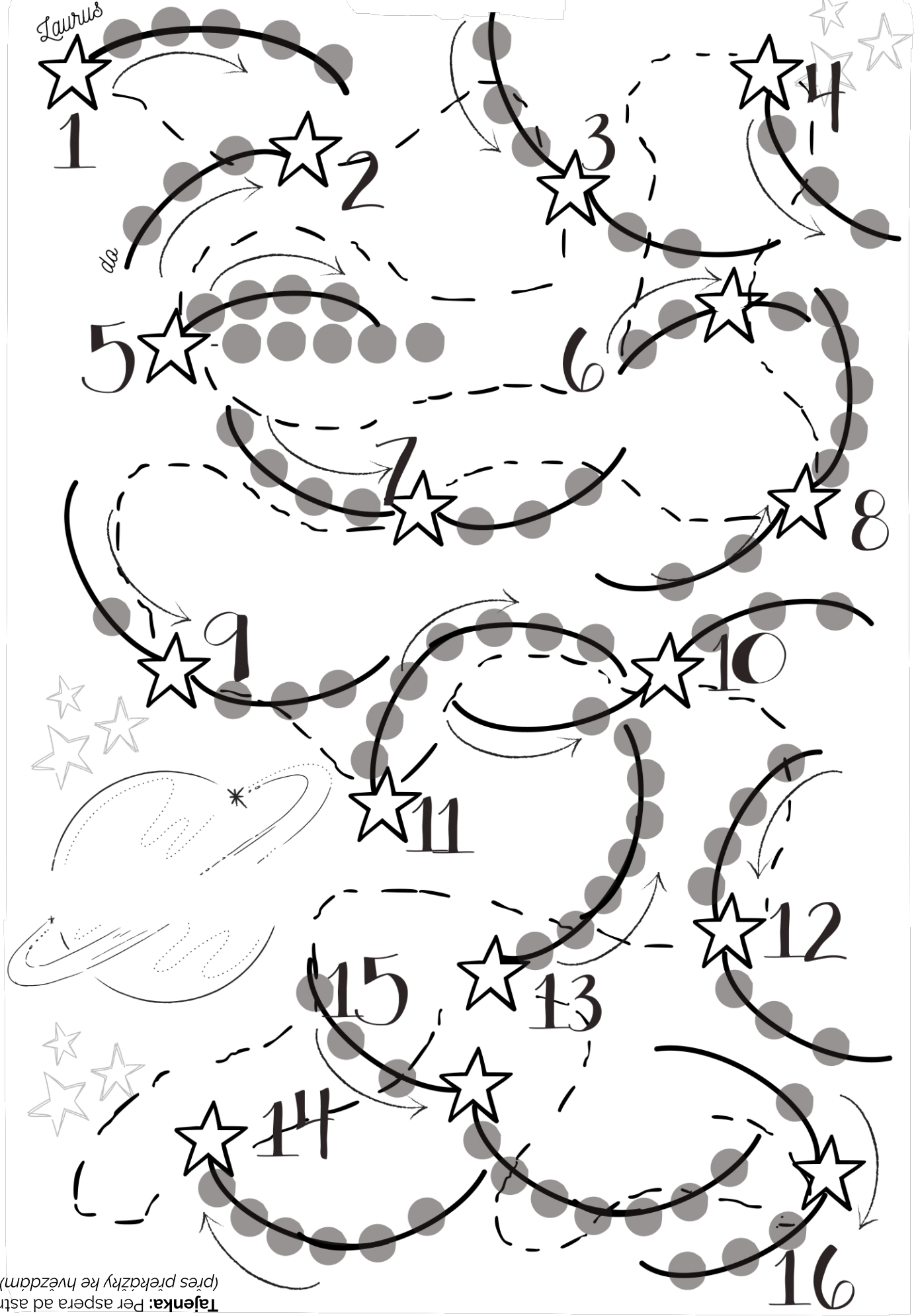
pan Navrátil

pan Vaněček

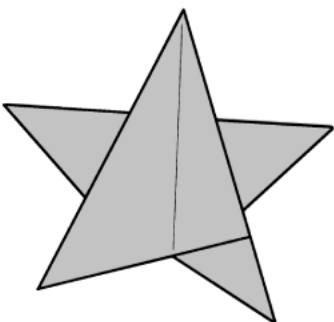
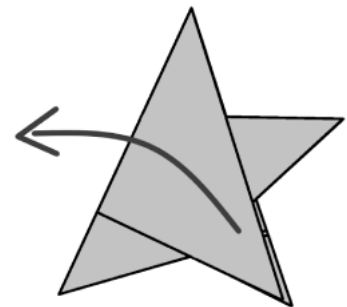
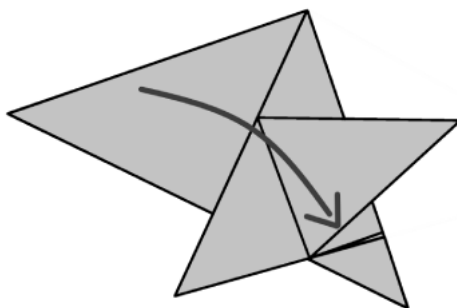
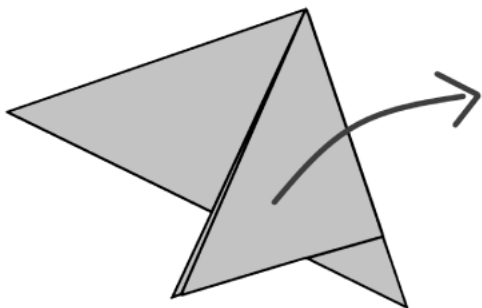
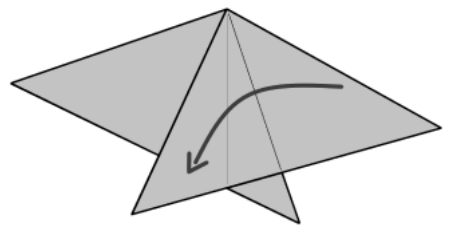
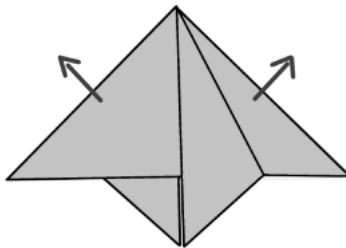
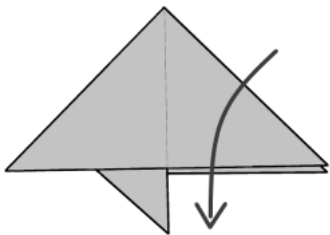
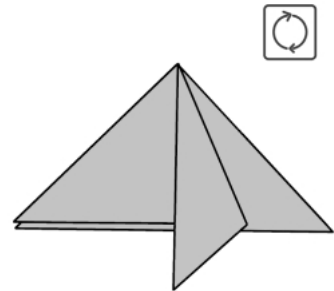
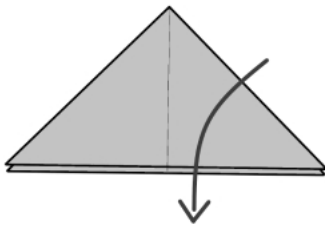
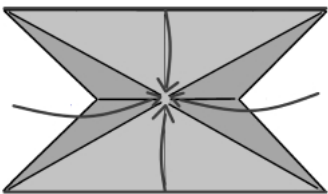
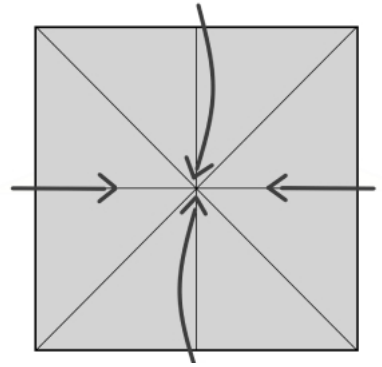
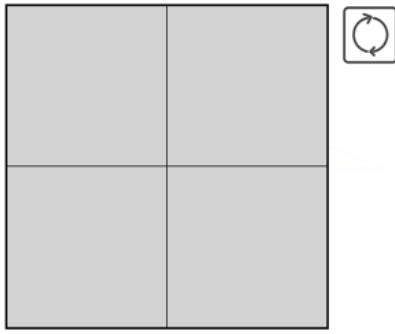
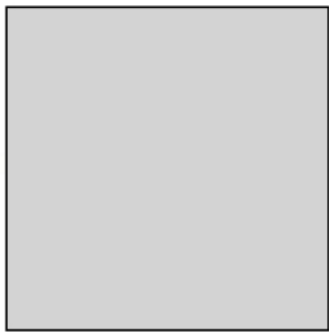
pan Žíla

Laurus

Tajenka: Per aspera ad astra
(pres překážky ke hvězdám)

Autorem origami je Miroslav Čapek

Magazín Grafoman, Gymnázium Strakonice, březen 2024

Šéfredaktor: Sabina Strbačková

Autoři: Elen Krejčová, Filip Sadílek, Karolína Baťková, Michaela Mayerová, Miroslav Čapek, Ondřej Augustin, Rozárka Zvrškovcová, Simona Smržová, Tomáš Vlastník, Veronika Táborová, Andrea Šefčíková, Petr Hečko, Šimon Chalupecký, Simona Pellerová, Tomáš Cais

Ilustrace: Sabina Strbačková, Elen Krejčová, Michaela Mayerová, Simona Pellerová

Korektura: Simona Smržová, Andrea Šefčíková

Sazba: Jakub Šimek

Výtisk je zdarma